

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş -Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológiai Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai licenciátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Retorika (A szónoklat elmélete)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Lukács I. Róbert						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	2014/15	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	szóbeli vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	1	melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	14	melyből: 3.5 előadás		3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepenvaló további tájékozódás					6
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					30
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja					100
3.8 A félév össz-óraszámja					14
3.9 Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A Retorika tantárgy keretén belül megismertetjük a hallgatókat a szónoklat művészetével. A retorika segítséget nyújt a hatékony beszédben és írásban. Természetesen azt nem mondja meg, hogy mit kell tennünk egy adott szituációban. Általános elveket fektet le, melyeket alkalmazni lehet meghatározott helyzetekben. Szempontokat nyújt, de az egyedi megoldást nem adhatja meg, azt a mindenkori alkotónak kell megtalálnia. Hasonlít a módszertanhoz: az is az általános eligazításra képes, az adott tanórát mindig egyénileg kell megtervezni. Találunk a könyvespolcokon népszerű retorikákat, melyeket könnyen, gyorsan tanítják a hatékony beszédet. Sok jó tanács van bennük, kétségkívül hasznosak. De tudásuk a javasasszony tudása. Az orvos tudása többet ér. Egy alapos retorika alapos ismereteket ad, ebben bízva ajánljuk ezt a kurzust.
Transzverzális kompetenciák	A célunk, hogy a hallgató – miután felszentelve lelkipásztorként szolgál – képes legyen hozzáértő módon, igazi szónokként hirdetni Isten igéjét, amely egyik legfontosabb feladata.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a szónoklás alapismereteinek elsajátítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A diákok felkészítése Isten Igéjének méltó és szakszerű hirdetésére • A diákok felkészítése beszédművek szerkesztésére

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A retorika fogalma és rövid története.	előadás, magyarázat	
A szónok adottsága, tanulmánya, gyakorlata.	előadás, magyarázat	
Távolabbi előkészület a prédikációra.	előadás, magyarázat	
Az elméleti felkészülés szakaszai, Feltalálás és anyaggyűjtés.	előadás, magyarázat	
A beszédművek szerkesztése, A gyűjtött anyag elrendezése és megszerkesztése.	előadás, magyarázat	
Az elővázlat, Elrendezés, Kidolgozás.	előadás, magyarázat	
A bevezetés, A tárgyalás, A befejezés.	előadás, magyarázat	
A kidolgozás, Elvi alapok, Nyelv és stílus, A beszéd hangneme, A beszéd kidolgozása és megtanulása,	előadás, magyarázat	

Utóvázlat és közvetlen felkészülés.		
A beszéd fajtái, A politikai beszéd, A törvényszéki (jogi) beszéd, A tudományos beszéd, Az alkalmi beszédek, Az emlékbeszédek, A családi eseményekkor mondott beszédek, A felszólalás, hozzászólás, A rádió- és tévé beszédek.	előadás, magyarázat	
Az egyházi beszédek, Az egyházi beszéd általában, Az egyházi beszéd fajtái, Rövid beszédek a szentmise során.	előadás, magyarázat	
A "beszéd" előadója, A szónok, Az egyházi szónok – igehirdető, Az igehirdető Isten lantosa, Az igehirdető kíváncsi Istenre.	előadás, magyarázat	
A beszéd hallgatója, A hallgatóság, A mai világ őszinte prédikálásra hív.	előadás, magyarázat	
Az előadás, Olvasás és beszéd, Hogyan olvassunk föl?, Az egyéni beszédstílus.	előadás, magyarázat	
A lámpaláz, Incidensek, Zavaró körülmények, Sikertelenségek. A mikrofon használata.	előadás, magyarázat	

Könyvészet

- GRÉTSY László: *Mai Magyar Nyelvünk*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976;
- HERNÁDI Sándor: *Szó-beszéd*, Képzelt nyelvi folyóirat, Gondolat, 1981;
- HERNÁDI Sándor: *Beszédművelés*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995;
- HOOK, D.: *Effective Preaching, How to prepare Good Homilies Today*, E. J. DWYER Pty Ltd, Newtown, Australia, 1991;
- LŐRINCZE Lajos: *Nyelv-őrségben*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1968;
- MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA: *A magyar helyesírás szabályai*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995;
- MILO o. Frank: *How to Get Your Point Across in 30 Seconds or Less*, Pocket Books, 1987. Magyar nyelven: *A 30 másodperces üzenet technikája, avagy hogyan érveljünk röviden és hatásosan*, Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest, 1994;
- MONTÁGH Imre: *NYELVMŰVESSÉG, A BESZÉD MŰVÉSZETE*, Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, 1990;
- RÓNAI Béla - KERÉKES László: *Nyelvművelés és beszédtechnika*, Tanárképző Főiskolai Tankönyvek, Tankönyvkiadó, Budapest, 1977;
- SIMONYI Béla: *A beszéd*, Stephaneum Nyomda, Budapest, 1942;
- SÖVEGES Dávid: *Az igehirdetés retorikája*, Katolikus Teológiai Főiskolai Jegyzetek, Budapest;

- SZABÓ József S.J.: *A szónoki taglejtés*, Korda R.T. Kiadása, Budapest, 1942.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Beszédek megtanulása, előadása, kiértékelése. Rövid tematikus beszédek szerkesztése és előadása.	Előadás, beszélgetés	A jó szónok jellemvonásainak az elsajátítása.
Könyvészet		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	első vizsgaidőpontban	szóbeli vizsga	$\frac{3}{4}$
10.5 Szeminárium / Labor	szemeszter idején	egyéni munka	$\frac{1}{4}$
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• Az előadott kurzus anyagának általános ismerete, esetlegesen a tanár rávezetésével			

Kitöltés dátuma

2014. május 2.

Előadás felelőse

Dr. Lukács I. Róbert

Szeminárium felelőse

Dr. Lukács I. Róbert

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2014. május 5.

Intézetigazgató

Dr. Székely Dénes